

اشتغال اqtشار دهک‌های پایین در گرو همکاری بانک مرکزی است

امیرحسین اقبالی، کارشناس اقتصادی، در گفت‌وگو با «جوان»:انتظار می‌رودبانک مرکزی با هماهنگی شبکه بانکی، فرآیند تخصیص و پرداخت تسهیلات اشتغال مددجویان نهادهای حمایتی را با سرعت بیشتری عملیاتی کند

اشتغال اقشار دهک‌های پایین جامعه که عمدتاً کارگر روزمزد هستند، در شرایط ویژه فعلی کشورمان با مشکلات فراوان روبه‌رو شده است. بنابراین نیازمند حمایت ویژه هستند و بانک مرکزی با همکاری شبکه بانکی در سریع‌ترین زمان ممکن باید زمینه پرداخت وام اشتغال مختص این اقشار جامعه را که در قانون بودجه ۱۴۰۵ مصوب شده است، فراهم کند.

وام‌های خرد حمایتی مصوب شده در قانون بودجه، ظرفیتی راهبردی در جهت توانمندسازی اقشار ضعیف و نیازمند در جهت حمایت هستند. همچنین حمایت‌های حوزه جمعیتی و اشتغال نیز دلیل همین موارد مرتبط با وام‌های خرد حمایتی در قانون بودجه سنواتی ذکر شده‌است که می‌تواند گامی مهم و کلیدی در دسترسی اقشار مختلف مردم به تسهیلات بانکی باشد.

در بین این وام‌ها، وام‌های ازدواج و فرزندآوری در حوزه حمایت از جوانی جمعیت و تشکیل خانواده از اهمیت بالایی برخوردار هستند و در حین جنگ نیز به دلیل رویکرد اقتصاد رفعتاری و روانشناختی حوزه تهدیدبیداران افراد در زمان جنگ، امید به بقا و افزایش نسل افزایش می‌یابد و به همین دلیل شاهد رشد ازدواج و فرزندآوری در این برهه نیز هستیم و بدون توجه به این حمایت، مردم به سمت این رویکرد رفتند و این موضوع به ذات انسان نیز بازمی‌گردد. از طرفی، مسئله بسیار مهم در بخشی از نیازهای جامعه که به‌طور ویژه نیازمند حمایت از سوی دولت‌است، در حوزه اشتغال است. اشتغال دهک‌های ثروتمند جامعه و کارمندان در این وضعیت نیز تثبیت شده است و با مشکل جدی روبه‌رو نیست، ولی اقشار ضعیف و دهک‌های پایین جامعه به‌طور ویژه متضرر خواهند شد.

در بین این وام‌های خرد، وام اشتغال مددجویان در حال حاضر بیشترین توجه و تمرکز دارد که باید در صدر اولویت شبکه بانکی و بانک مرکزی و دولت در زمینه حمایت از اشتغال اقشار ضعیف جامعه قرار گیرد. وام اشتغال، همانطور که اشاره شد، یکی از مهم‌ترین انواع تسهیلات حمایتی است که در قانون بودجه ۱۴۰۵ پیش‌بینی شده است. هدف این است که از اقشار ضعیف جامعه حمایت به عمل آید و موضوع بیکاری‌شان حل و فصل شود. بخشی از وام اشتغال در اختیار نهادهای حمایتی قرار می‌گیرد تا به صورت وام اشتغال به مددجویان داده شود. در مسیر جلوگیری از انحراف و مصرف وام اشتغال نیز حضور نهادهای حمایتی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. نهادهای حمایتی عملکرد مناسبی در زمینه پرداخت وام اشتغال تاکنون داشته‌اند. به همین دلیل، زمینه‌سازی برای اعطای سریع وام اشتغال به آنان از اهمیت اساسی برخوردار است.

حسام کمالی، جوان

از همین رو بانک مرکزی وظیفه دارد سهمیه بانک‌ها را از وام اشتغال مشخص کند و تأمین مالی را انجام دهد، به نحوی که امکان پرداخت سریع وام اشتغال به متقاضیان و به‌ویژه مددجویان مهیا شود. به‌ویژه با توجه به اینکه کمیته امندا امام‌خیمینی (ره) طرح به کار انداختن وام اشتغال مددجویان در پنل‌های خورشیدی را مدنظر قرار داده است، زمینه‌سازی برای اعطای وام اشتغال به مددجویان اهمیت اساسی دارد. وام اشتغال در قانون بودجه ۱۴۰۵ مصوب شده است، اما موضوع مهم این است که هر چه سریع‌تر سهمیه بانک‌ها مشخص شود و تأمین مالی صورت بگیرد، به نحوی که سریع‌امددجویان به مبالغ دسترسی پیدا کنند و زمینه برای اجرای طرح‌های همچون به کار انداختن وام اشتغال مددجویان در پنل‌های خورشیدی فراهم شود. کاهش آسیب‌های رکود و بحران با هدایت منابع بانکی به سمت ایجاد اشتغال های خرد

در همین رابطه، امیرحسین اقبالی، کارشناس حوزه اقتصادی و سیاست‌گذاری، در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به وضعیت اشتغال بد اقشار پایین جامعه در شرایط پس از جنگ تحمیلی سوم و نیاز فوری حمایت از این اقشار از طرف بانک مرکزی و دولت گفت: در هر شرایط بحرانی، نخستین گروهی که آثار اقتصادی آن را به صورت مستقیم احساس می‌کنند، اقشار کم‌درآمد و کارگران روزمزد هستند. فعالیت‌های اقتصادی، اختلال در برخی کسب‌وکارها و محدود شدن پروژه‌های عمرانی و خدماتی، درآمد روزانه این گروه‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد و امنیت معیشتی آنان را با چالش جدی مواجه می‌کند. در شرایط ویژه کنونی نیز بسیاری از خانوارهایی که منبع اصلی درآمدشان کار روزانه یا مشاغل غیررسمی است، بیش از سایر اقشار در معرض کاهش درآمد و بیکاری قرار گرفته‌اند و نیازمند حمایت فوری سیاست‌گذاران اقتصادی هستند.

وی ادامه داد: یکی از مؤثرترین راهکارها برای کاهش آسیب‌های ناشی از رکود و بحران، هدایت منابع بانکی به سمت ایجاد اشتغال‌های خرد برای این افراد و ایجاد یک دارایی مولد با درآمدزایی ماهانه برای این اقشار است. پرداخت تسهیلات اشتغال به خانواده‌های کم‌برخوردار می‌تواند زمینه راه‌اندازی و سهام‌دار شدن این افراد در طرح‌های حوزه تولید برق خورشیدی را برآمد روزانه از محل فروش برق تولیدی به شبکه به قیمت مناسب خریداری شده از سوی ساتبا را فراهم کند و به این ترتیب علاوه بر برخوردار ی از یک دارایی مولد با درآمد روزانه برای این اقشار، زمینه ایجاد منابع درآمدی پایدار را فراهم کند. این سیاست علاوه بر کاهش وابستگی خانوارها به کمک‌های حمایتی، موجب افزایش تولید و تحرک اقتصادی در سطح محلی نیز خواهد شد و از گسترش آسیب‌های اجتماعی ناشی از بیکاری جلوگیری می‌کند. این کارشناس حوزه اقتصادی با اشاره به ضرورت حمایت بانک مرکزی در زمینه پرداخت وام‌های خرد حوزه اشتغال مددجویان گفت: با توجه به پیش‌بینی منابع لازم برای پرداخت تسهیلات اشتغال به مددجویان نهادهای حمایتی در قانون بودجه سال ۱۴۰۵، انتظار می‌رود بانک مرکزی با هماهنگی شبکه بانکی، فرآیند تخصیص و پرداخت این تسهیلات را با سرعت بیشتری عملیاتی کند. تسهیل ضوابط، کاهش بروکراسی اداری و اولویت‌بخشی به پرونده‌های اقشار ضعیف می‌تواند زمان دسترسی تسهیلات به منابع مالی را کاهش دهد. در شرایط بحرانی، تأخیر در پرداخت این تسهیلات ممکن است فرصت‌های اشتغال را از بین ببرد و فشار اقتصادی بر خانوارهای کم‌درآمد را تشدید کند. وی در پایان گفت: شرایط خاص اقتصادی کشور ایجاب می‌کند که تمامی دستگاه‌های مسئول با هماهنگی کامل، حمایت از اشتغال اقشار ضعیف را در اولویت قرار دهند. بانک مرکزی، شبکه بانکی، نهادهای حمایتی و دستگاه‌های اجرایی هر مرتبط باید با تسرع فرآیند پرداخت تسهیلات و حذف موانع غیرضروری، زمینه دسترسی سریع متقاضیان واجد شرایط به منابع مالی فراهم کنند. حمایت هدفمند از اشتغال اقشار کم‌درآمد نه تنها به بهبود معیشت این خانوارها می‌کشد، بلکه به حفظ ثبات اقتصادی، کاهش آسیب‌های اجتماعی و افزایش تاب‌آوری کشور در شرایط بحرانی نیز منجر خواهد شد.

افزایش قیمت زمین به واسطه سرما به‌ای شدن و افزایش

هزینه تولید در کشورمان، خانه‌دارشدن را برای بسیاری از خانوار دست‌نیافتنی کرده است. یکی از راهکارهای کاهش قیمت زمین و مسکن، عرضه زمین از سوی دولت است. در ماده ۵۰ قانون برنامه هفتم توسعه تکلیف شده است که دولت تا پایان برنامه ۲۰درصد به مساحت شهرها و روستاها اضافه کند. در دو سال گذشته، دولت هیچ اقدامی انجام نداد و اجرای این ماده به سال‌های پایانی آن موکول شده است. برخی کارشناسان حوزه مسکن ضمن تأکید بر اجرای سریع‌تر این ماده از قانون برنامه هفتم، معتقد هستند تراکم‌فروشی در یک دهه گذشته یکی از دلایل افزایش قیمت مسکن بوده و دولت با ورود به بخش مسکن و با توقف تراکم‌فروشی، عرضه زمین را افزایش دهد تا سوداگری و سفته‌بازی در این حوزه مهار شود.

بازار مسکن امروز یک بازار رها شده است و قیمتی که امروز برای آپارتمان‌ها اعلام می‌شود هیچ تناسبی با واقعیت هزینه ساخت ندارد. طبق اعلام سازمان نظام مهندسی، با همه گرانی‌هایی که در سال‌های اخیر در مصالح ساختمانی اتفاق افتاده، هزینه ساخت مسکن در بسیاری از شهرها به‌طور متوسط متری حدود ۲۵میلیون تومان است. اما همان واحدها با قیمتهایی در حد متری ۱۱/۵ تا ۲ میلیارد تومان عرضه می‌شوند. این فاصله نجومی فقط یک معنا دارد، یعنی بر اینکه بازار مسکن از کنترل خارج شده است. به عبارت دیگر، کلا دولت در بخش مسکن کوچک‌ترین نظارت و حضوری ندارد.

پای یک ساختار معیوب در میان است
فرهاد بیاشاد، استاد دانشگاه و تحلیلگر مسائل اقتصادی، می‌افزاید: وقتی فاصله میان هزینه ساخت و قیمت فروش دهها برابر می‌شود، دیگر نمی‌توان آن را به‌تورم مصالح یا هزینه زمین تقلیل داد.

وی می‌گوید: اینجاسای یک ساختار معیوب در میان است؛ ساختاری که در آن دلای، سوداگری و قیمت‌سازی جای منطق اقتصادی را گرفته است. در چنین بازاری، کسانی که هیچ نقشی در تولید مسکن ندارند، تبدیل به بازیگران اصلی تعیین قیمت می‌شوند. بیاشاد می‌افزاید این وضعیت نتیجه یک نگاه اقتصادی خاص هم است؛ همان نسخه‌ای که سال‌ها از سوی طرفداران اقتصاد رها شده تبلیغ شده است، نسخه بچه‌های شیکاگو در بخش مسکن. همان منطق معروف که می‌گوید بازار را آزاد بگذارند تا خودش همه چیز را تنظیم کند.

وی تأکید می‌کند: نتیجه این نسخه در بازار مسکن روشن است؛ قیمت‌ها افسارگسیخته بالا می‌رود، سوداگری تشویق می‌شود و نیاز اولیه مردم تبدیل به ابزار سرمایه‌گذاری می‌شود. مسکن نباید میدان بازی سرمایه‌های سرگردان باشد. خانه خراب است سرپناه باشد، نه صندوق حفظ ارزش پول و نه ابزار سودآوری. بیاشاد می‌گوید وقتی مسکن به دارایی سرمایه‌ای تبدیل می‌شود، طبیعتاً است که دیگر بتوان خرید مردم سنجیده نشود، بلکه با عطش سود سنجیده‌شود. دل‌الها در چنین فضای به موتور التهاب بازار تبدیل

گزارش ۲

سعیده زمانی

افزایش عرضه برق، کاهش تقاضای صنایع و بهبود شرایط آبی، معادلات این بخش را تغییر داده است

بازار برق در آستانه تابستان ۱۴۰۵ با شرایط متفاوتی از سال گذشته روبه‌روست. افزایش تولید برق، کاهش مصرف برق صنایع و افزایش بارش‌ها اثر خود را بر بهبود وضعیت عرضه برق نسبت به سال ۱۴۰۴ گذاشته است. با این حال شرط تداوم این وضعیت، تنوع بیشتر تولید و سوخت و توسعه بیشتر نیروگاه‌های تجدیدپذیر است که در حال حاضر در صف تأمین سرمایه قرار گرفته‌اند. کارشناسان نااهمخوانی می‌کنند، تقاضای آب برای افزایش تولید برق به اندازه کافی در دسترس نیست. پیش از آغاز جنگ تحمیلی آب برای کاهش شسکاف عرضه و مصرف ضروری است قیمت‌ها برای تولیدکنندگان به‌صرفه شود.

وضعیت برق در تابستان ۱۴۰۵ تحت تأثیر چند عامل بهبود پیدا کرده است. ظرفیت منصوبه تولید برق در ابتدای خردادماه به ۱۰۰ هزار و ۲۱۵ مگاوات رسیده و برای نخستین بار از مرز ۱۰۰ هزار مگاوات عبور کرده است. پیش از آغاز جنگ تحمیلی آب برای رژیم امریکا و رژیم‌صهیونیستی علیه ایران، ظرفیت تولید برق کشور هنوز به این سطح نرسیده بود، اما روند توسعه نیروگاهی حتی در دوران جنگ نیز ادامه یافت. در میان انواع نیروگاه‌ها، نیروگاه‌های سیکل ترکیبی حرارتی با سهم ۳۸ درصدی بیشترین ظرفیت را در اختیار دارند و مجموع ظرفیت آنها به ۲۸ هزار و ۱۱۸ مگاوات رسیده است. پس از آن، نیروگاه‌های گازی با ظرفیت منصوبه ۲۴ هزار و ۷۱۰ مگاوات و سهم ۶/۲۴ درصدی در جایگاه دوم قرار دارند. نیروگاه‌های بخاری نیز با ظرفیت ۱۵ هزار و ۷۸۹ مگاوات و سهم ۱/۱۵ درصدی رتبه بعدی را به خود اختصاص داده‌اند.

در مجموع، نیروگاه‌های حرارتی شامل سیکل ترکیبی، گازی و بخاری با ظرفیت منصوبه ۷۸ هزار و ۶۱۷ مگاوات، حدود ۲/۷۸ درصد ظرفیت تولید برق کشور را تشکیل می‌دهند و سهم آنها در تولید واقعی برق نیز به حدود ۹۰ درصد می‌رسد. بر اساس این گزارش، نیروگاه‌های برقی آبی با ظرفیت ۱۲ هزار و ۱۳۱ مگاوات، حدود ۱/۱۲ درصد از ظرفیت تولید

اقتصاد

سرویس اقتصادی ۶۰۰۸۵۳۳

دولت برای اجرای ماده ۵۰ قانون برنامه هفتم کاری نکرده است

پای یک ساختار معیوب روی سر پناه مردم!

فرهاد بیاشاد، تحلیلگر اقتصادی، در گفت‌وگو با «جوان»: وجود ۲۷میلیون خانوار، ۳۰میلیون سند مسکونی و ۷میلیون نفر مستأجر نشان دهنده فقدان مدیریت و نظارت در بخش مسکن است

فرشید ایلاتی، کارشناس حوزه مسکن، در گفت‌وگو با «جوان»: در تهران ۷۰درصد قیمت مسکن به قیمت زمین بستگی دارد؛ اگر قیمت زمین کنترل شود، قیمت مسکن نیز کاهش می‌یابد

فرهاد بیاشاد، تحلیلگر اقتصادی، در گفت‌وگو با «جوان»: وجود ۲۷میلیون خانوار، ۳۰میلیون سند مسکونی و ۷میلیون نفر مستأجر نشان دهنده فقدان مدیریت و نظارت در بخش مسکن است

فرشید ایلاتی، کارشناس حوزه مسکن، در گفت‌وگو با «جوان»: در تهران ۷۰درصد قیمت مسکن به قیمت زمین بستگی دارد؛ اگر قیمت زمین کنترل شود، قیمت مسکن نیز کاهش می‌یابد

می‌شوند. آنها تولید نمی‌کنند، اما قیمت‌ها را جابه‌جا می‌کنند. به این ترتیب، با هر معامله صوری، با هر موج‌سازی قیمتی و با هر بازی روانی در بازار، فاصله میان قیمت واقعی و قیمت اعلامی را بیشتر می‌کنند. نتیجه این چرخه همان چیزی است که امروز می‌بینیم؛ خانه برای مردم عادی دست‌نیافتنی‌تر از همیشه شده است. وی می‌گوید: بازاری که در آن مسکن از یک نیاز انسانی به ابزار سوداگری تبدیل نشود، دیر یا زود به بحران اجتماعی و اقتصادی ختم می‌شود. تا زمانی که مسکن از بازار سرمایه‌گذاری خارج نشود و دوباره به جایگاه طبیعی خود، یعنی سرپناه برنگردد، این چرخه معیوب همچنان ادامه خواهد داشت و هر روز فاصله میان قیمت خانه و توان خرید مردم عمیق‌تر خواهد شد.

وی می‌افزاید: وجود ۲۷میلیون خانوار، ۳۰میلیون سند مسکونی و ۷میلیون نفر مستأجر نشان دهنده فقدان مدیریت و نظارت در بخش مسکن است.

■ **توجه به سایر کشورها در مهار سوداگری زمین و مسکن**

یکی از مهم‌ترین مشکلات ساختاری در بازارهای مسکن سراسر کشورهای جهان، تمایل سوداگران برای ورود سرمایه‌های خود به این بخش است. سوداگران در همه کشورها بازار مسکن را یکی از مناسب‌ترین مکان‌ها

اقتصادی در بسیاری از کشورها در خانه‌دار شدن خانوار تأثیر دارد. برخی کشورها در ۲۰ سال گذشته، نرخ اجاره بها فقط ۱۰درصد رشد داشته و همین امر

کنند و به این ترتیب ضمن جلوگیری از نوسانات بازار مسکن، شرایط را برای خانه‌دار شدن بخش بیشتری از مردم فراهم نمایند. دولت چین حدود یک دهه است که مبارزه با سوداگری املاک و مسکن را آغاز کرده و تا حد زیادی موفق به کنترل صعودی قیمت‌ها به ویژه در شهرهای بزرگی مثل شانگهای شده است. در حالی که پیش از ورود دولت، قیمت مسکن در این شهرها به قیمت مسکن در شهرهای لندن و نیویورک نزدیک شده بود.

در ایران به دلیل عدم وارد دولت‌های گذشته به دخالت در بازار مسکن، متأسفانه این بخش رها شد و سوداگران با ورود به بازار مسکن و افزایش نجومی قیمت زمین، قیمت تمام‌شده مسکن را بالا بردند و در نتیجه خله‌دار شدن جزء آرزوهای دست‌نیافتنی بسیاری از خانواده‌ها شد.

■ **دخالت دولت در ساخت مسکن ضرورت است**
فرشید ایلاتی، استاد دانشگاه و کارشناس حوزه مسکن نیز در گفت‌وگو با «جوان» بر ضرورت دخالت دولت در بخش مسکن تأکید کرده و می‌گوید: ثبات

افزایش عرضه برق، کاهش تقاضای صنایع و بهبود شرایط آبی، معادلات این بخش را تغییر داده است

آرایش متفاوت بازار برق در آستانه تابستان ۱۴۰۵

گزارشات لازم تقدیم شده است.»

وزیر نیرو در ادامه به افزایش ظرفیت تولید برق کشور اشاره کرد و گفت: «خوشبختانه توانستیم ظرفیت عملی کشور در تولید را به حدود ۷۰۰ هزار مگاوات یا بالاتر برسانیم که اتفاق مهمی است. سال گذشته این ظرفیت ۶۲ هزار و ۸۰۰ مگاوات بود، این در حالی است که کل نیروگاه‌های کشور به صورت رسمی از ۱۰۰ هزار مگاوات عبور می‌کنند، اما به صورت عملی با توجه به ماهیت نیروگاه‌های خورشیدی، آبی و بادی و همچنین یرت شدن واحدهای حرارتی در تابستان، ظرفیت عملی که به دست خواهیم آورد حدود ۷۰ هزار مگاوات یا اندکی بیشتر خواهد بود.»

علی‌آبادی در خصوص وضعیت آب نیز توضیح داد: «خوشبختانه امسال در برخی استان‌ها بارش‌های خوبی داشتیم، اما برخی استان‌ها نظیر آستان تهران که متأسفانه ضرب جمعیتی بالایی نیز دارد، وضعیت رضایت‌بخش نیست. با این حال نقشه‌ای که تهیه شده است، با همکاری مردم و از طریق مدیریت مصرف، وضعیت را بهبود خواهیم بخشید.»

■ **شرط بهبود مستمر وضعیت عرضه و تقاضای برق**

با این همه، کارشناسان بهبود مستمر وضعیت عرضه و تقاضای برق را نیازمند مدیریت مصرف برق، خودتأمینی صنایع و تنوع سبد سوخت عنوان می‌کنند. موضوع خودتأمینی برق صنایع همچنان یکی از مسائل حل نشده صنعت برق است. بر اساس ماده ۴ قانون مانع‌دایی از توسعه صنعت برق صنایع انرژی‌بر موظف بودند بخشی از برق مورد نیاز خود را از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم در احداث نیروگاه تأمین کنند. هدف‌گذاری انجام‌شده شامل احداث ۹ هزار مگاوات نیروگاه حرارتی و هزار مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر بود، اما اجرای این برنامه با موانع متعددی روبه‌رو شد. در کنار این مسئله، چالش تأمین منابع پایدار برای توسعه تجدیدپذیرها نیز همچنان پابرجاست. در همین ارتباط، منصور شکرآلایی، عضو کمیسیون انرژی مجلس، با اشاره به رشد قابل توجه ظرفیت انرژی‌های تجدیدپذیر در شرایط خاص کشور گفت: «اگرچه اقدامات انجام‌شده قابل توجه است، اما

برق کشور را در اختیار دارند. نیروگاه اتمی بوشهر نیز با ظرفیت هزار و ۲۰۰ مگاوات، حدود یک درصد از ظرفیت تولید برق کشور را تأمین می‌کند. همچنین نیروگاه‌های تولید برق‌کننده با ظرفیت ۲ هزار و ۹۲۲ مگاوات معادل ۹/۲ درصد، نیروگاه‌های آبی کوچک با ظرفیت ۱/۱۳ مگاوات حدود ۰/۱ درصد، نیروگاه‌های تجدیدپذیر با ظرفیت ۵ هزار و ۱۰۱ مگاوات معادل ۱/۵ درصد و نیروگاه‌های دیزلی با ظرفیت ۴۰۸ مگاوات حدود ۰/۴ درصد از ظرفیت تولید برق کشور را به خود اختصاص داده‌اند.

■ **کاهش تقاضای برق صنایع در سال جاری**
در کنار افزایش ظرفیت عرضه برق در سال جاری، تقاضای برق صنایع نیز امسال به دلایل مختلفی کاهش یافته است. بخشی از آن به مشکلاتی است که در برخی واحدهای صنعتی و نیروگاه‌های خودتأمین صنایع در ماه‌های اخیر با آن مواجه شده‌اند. از سوی دیگر، برخی صنایع نسبت به وضعیت بازارهای صادراتی خود اطمینان کمتری دارند و در نتیجه تمایل کمتری برای خرید برق با قیمت‌های بالاتر و افزایش ظرفیت تولید نشان می‌دهند. در مجموع، بر خلاف نمایندگان مردم در خصوص تأمین آب و برق و چالش‌های احتمالی تابستان گفت: «جلسات فشار بر بازار بود، امسال بازار با رشد قابل توجه مصرف مواجه نیست.

د

فرهاد بیاشاد، تحلیلگر اقتصادی: وقتی مسکن به دارایی سرما به‌ای تبدیل می‌شود، طبیعی است که قیمت آن دیگر با توان خرید مردم سنجیده نشود، بلکه با عطش سود سنجیده شود. دلال‌ها در چنین فضای به موتور التهاب بازار تبدیل می‌شوند

ایلاتی راهکار مهار قیمت زمین را کنترل تقاضای مسکن عنوان می‌کند و می‌گوید: در یک دهه گذشته، فروش تراکم و افزایش طبقات ساختمان‌ها یکی از دلایل گرانی‌ها بوده است. زیرا با افزایش جمعیت شهرها، زمین برای ساخت‌وساز محدود بوده و شهرها بزرگ نشده‌اند. از این رو برای رفع مشکل عرضه به تراکم‌فروشی و افزایش طبقات اقدام شده است. به این ترتیب قیمت زمین به ازای هر واحد بالا رفته و گران شده است.

■ **دولت قانون برنامه هفتم را در بخش مسکن اجرا کند**

ایلاتی می‌گوید: راهکار مهار قیمت زمین و مسکن، عرضه زمین و افزایش سکونتگاه‌هاست. در ماده ۵۰ قانون برنامه هفتم، توسعه تکلیف شده است که دولت تا پایان برنامه ۲۰درصد به مساحت شهرها و روستاها اضافه کند. در دو سال گذشته، دولت هیچ اقدامی ندهاد و اجرای این ماده به سال‌های پایانی آن موکول شده است. اگر عرضه زمین افزایش و تراکم کنترل شود، می‌توانیم مشکل مسکن را ریشه‌ای کنترل کنیم.

ایلاتی می‌گوید: دولت باید به عنوان سیاستگذار در بازار مسکن دخالت کند؛ با اعمال سیاست‌های تشویقی، سوداگری زمین را کاهش و قیمت‌ها را مهار کند. این کارشناس مسکن تأکید می‌کند: تا زمانی که دولت‌ها بر حضور در بازار مسکن اعتقادی نداشته باشند، ۲۰ سال دیگر هم مشکل مسکن کشور حل نمی‌شود.

با این‌همین امروز سیاستگذار تصمیم بگیرد در یک دوره ۱۰ساله با ساخت مسکن، تخصیص زمین، ساخت‌وساز

را سامان دهد.

ایلاتی می‌گوید: برخلاف سایر کشورها که نرخ اجاره پایین است، در ایران زمین و مسکن به کالای سرمایه‌ای تبدیل شده و خانه‌های اجاره‌ای در اختیار مردم است، نه دولت. از این رو نرخ اجاره بها با رشد تورام می‌رود و رغبت خانواده‌ها به داشتن مسکن ملکی بیشتر است. دولت باید به این جمع‌بندی برسد که ضمن دخالت در بخش مسکن، با سیاستگذاری درست، چالش‌خانه‌دار شدن را برطرف کند.

وی به ساخت سالی یک میلیون مسکن که در گذشته وعده داده شده بود، اشاره کرده و می‌افزاید: دولت باید با تغییر شرایط اقتصادی، مسیر جدیدی برای این بخش انتخاب کند. روش‌های تأمین مالی، تنوع ساخت، تولید مصالح ارزان قیمت در اولویت قرار گیرد. دیگر نمی‌شود باروش‌های سنتی قدیمی بحث رفت فقط‌آرد این مسیر باید به سمت صنعتی‌سازی برویم تا قیمت تمام‌شده را کاهش دهیم.

ایلاتی تأکید می‌کند: شاید در این مسیر برخی به دلیل تعارض در سیاست‌سازان، سنگ‌اندازی کنند و مانع از تغییر دست‌فرمان ساخت‌وساز و عبور از روش سنتی به مدرن شوند.

با توجه به نیاز فزاینده کشور به برق و ناترازی موجود در شبکه، توسعه تجدیدپذیرها هنوز به سطح مطلوب نرسیده و باید با سرعت بیشتری دنبال شود.»

او با اشاره به اهمیت موضوع توسعه تجدیدپذیرها به‌ویژه نیروگاه‌های خورشیدی و بادی در کشور گفت: «در یکی دو سال اخیر به‌ویژه در حدود یک سال و نیم گذشته، شاهد افزایش قابل توجه ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر بوده‌ایم و طبق گزارش‌های ارائه شده، ظرفیت این بخش نسبت به سال‌های قبل رشد چندبرابری داشته و حتی این رشد در چالش‌ها و شرایط سخت و جنگی کشور رخ داده است. این روند نشان می‌دهد که توجه سیاست‌گذاران به این حوزه افزایش یافته و گام‌های مثبتی در این زمینه برداشته شده است.»

این عضو کمیسیون انرژی مجلس افزود: «با این حال باید توجه داشت که کشور با چالش ناترازی برق روبه‌روست و در فصل‌های اوج مصرف، شاهد فشار قابل توجهی بر شبکه برق هستیم. در چنین شرایطی، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر بر این انتخاب، بلکه یک ضرورت برای تأمین پایدار انرژی در کشور محسوب می‌شود.»

محمد مرادی، رئیس کمیته برق کمیسیون انرژی مجلس نیز با بیان اینکه بانک مرکزی باید نقش فعال‌تری در حمایت از تجدیدپذیرها ایفا کند، گفت: «هدایت اعتبارات بانکی به سمت توسعه نیروگاه‌های خورشیدی و تجدیدپذیر، یکی از مؤثرترین و در دسترس‌ترین راهکارها برای عبور از بحران انرژی مردمی‌سازی تولید انرژی و ایجاد درآمد پایدار برای اقشار هدف است.»

او با اشاره به افزایش شدید مصرف برق در فصل گرم سال اظهار کرد: «در ماه‌های گرم، شبکه برق کشور تحت فشار سنگینی قرار می‌گیرد و این مسئله خود را در قالب خاموشی‌ها، اختلال در تولید، آسیب به بخش خدمات و دشواری در زندگی روزمره مردم نشان می‌دهد. در چنین شرایطی، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر به‌ویژه برق خورشیدی، دیگر یک برنامه بلندمدت و تزیینی نیست، بلکه یک ضرورت فوری و راهبردی برای امنیت انرژی کشور به شمار می‌رود.»